

Yeterlilik Tür Belirleyicisi

Yeterlilik Türü Adı	5. Seviye Mesleki Yeterlilik Belgesi			
Yeterliliği Veren Kuruluş (Sorumlu Kurum)	Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK)			
Yönelim	Genel:	Akademik:	Meslekî: X	
Seviye	TYÇ:	5	AYÇ:	5
Sınıflandırma	ISCO:		ISCED (2013):	
Kategori	Ana:	Destekleyici:	Birim:	Özel Amaçlı: X
Kredi Aralığı ve Programın Normal Süresi	Süre	Bu tür kapsamındaki yeterliliklere öğretim programlarıyla değil önceki öğrenmelerin tanınması yoluyla ulaşıldığı için program süresi mevcut değildir.		
	Kredi	Bu tür kapsamındaki yeterliliklerin kredi değerleri henüz belirlenmediği için kredi aralığı mevcut değildir.		
Program Profili	Bu tür kapsamındaki yeterlilikler, iş/meslek alanının sınırlarının farkında olarak kapsamlı düzeyde sahip olunan olgusal ve kuramsal bilgi kullanılarak öngörülemeyen değişimlerin olduğu çalışma ortamlarında görevlerin yerine getirilmesinde sorumluluk alınan, yönetim ve gözetim görevi yürütülen, özgün sorunlara çözümler geliştirilen, kendisinin ve başkalarının performansının değerlendirildiği iş ve mesleklerde önceki öğrenmelerin tanınması amacıyla sunulmaktadır.			
Öğrenme Ortamı	Bu tür kapsamındaki yeterliliklere ait öğrenme kazanımları, örgün ve yaygın öğrenme ortamlarında edinilebildiği gibi işbaşı ve serbest öğrenme ortamlarında bağımsız olarak da edinilebilmektedir.			
Öğrenme Kazanımları	Bu tür kapsamındaki yeterliliklere ait asgari ortak öğrenme kazanımları şunlardır: Öngörülemeyen değişimlerin olduğu çalışma ortamlarında, sorumluluk alarak; 1. Geniş kapsamlı görevleri yürütür. 2. Kapsamlı olgusal ve kuramsal bilgiyi kullanır. 3. Uygun araç-gereç, ekipman ve yöntemleri belirler. 4. Uygun araç-gereç, ekipman ve yöntemlerin kullanımını sağlar. 5. İş süreçlerine ilişkin uygun prosedürleri belirler. 6. Özgün sorunları uygun veri ve yöntemleri kullanarak çözer. 7. İş sağlığı ve güvenliği ve çevre koruma önlemleri ile kalite gerekliliklerini uygular ve uygulanmasını sağlar. 8. Ürün veya hizmet kalitesini iyileştirme çalışmaları yapar. 9. Sorumluluğunda çalışan kişilerin gözetim ve yönlendirmesini yapar. 10. Proje yönetim süreçlerine yardımcı olur. 11. Kendisinin ve başkalarının performansını değerlendirir ve geliştirir.			
Anahtar Yetkinlikler	Bu tür kapsamındaki yeterlilikler, mesleki öğrenme kazanımlarının belgelendirilmesini amaçlamakta olup anahtar yetkinlik içermemektedir.			
Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri	Ölçme ve değerlendirme; MYK tarafından yetkilendirilmiş belgelendirme kuruluşlarınca Mesleki Yeterlilik Kurumu Sınav, Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme Yönetmeliği doğrultusunda ilgili Ulusal Yeterlilikte tanımlanan koşul ve yöntemlere uygun gerçekleştirilmektedir.			

Ölçme ve değerlendirilmede yazılı-sözlü sınavlar, performans sınavları, gözlem, mülakat, simülasyon, canlandırma (role-play), portfolyo ve işbaşında gözetim gibi farklı yöntemler kullanılmaktadır.

Kalite güvence süreçleri, MYK Kalite Güvence Belgesi ve ekinde yer alan Rehberlere uygun olarak gerçekleştirilmektedir.

Ulusal Yeterliliklerin Oluşturulması ve Onaylanması:

Sektörünü ve meslek alanını temsil gücüne sahip kurum ve kuruluşlar ile MYK çalışma grupları tarafından geliştirilen ulusal yeterlilikler; en az 15 gün süreyle ilgili tüm tarafların görüşüne sunulur, MYK Sektör Komiteleri tarafından doğrulanır ve MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanır. Ulusal yeterlilikler, ulusal meslek standartlarına bağlı olarak en geç beş yılda bir yeniden gözden geçirilir.

Ölçme-Değerlendirme:

TÜRKAK tarafından ISO/EN 17024 Standardına göre akredite edilen ve MYK tarafından yetkilendirilen belgelendirme kuruluşlarınca MYK mevzuatına ve ulusal yeterliliklerde tanımlanan koşul ve yöntemlere uygun gerçekleştirilir.

Ölçme ve değerlendirme faaliyetleri, önceden belirlenen ve ilan edilen sınav programlarına uygun olarak gerçekleştirilir. Sınav programlarında yeterlilik formlarına, değerlendiricilere, ölçme ve değerlendirme ölçütleri ve yöntemlerine ilişkin bilgilere yer verilir.

Tüm ölçme ve değerlendirme işlemleri kamera kaydına alınır ve saklanır. Kayıtlar MYK mevzuatında tanımlanan şartlar ve sürelerde saklanır.

Ölçme ve değerlendirme faaliyetleri iç ve dış doğrulama süreçlerine tabii tutulur. Doğrulama faaliyetlerine ilişkin kanıtlar MYK Web Portal üzerinden ilgili kuruluş, dosya sorumluları ve denetim ekibi ile paylaşılır.

Belgelendirme:

Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşları tarafından başarılı olduğuna karar verilen bireylere MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi düzenlenir. MYK Mesleki Yeterlilik Belgesinin tasarım ve basımına yönelik faaliyetler MYK tarafından gerçekleştirilir.

MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi için karekod ve hologram gibi güvenlik önlemleri uygulanmakta olup Belgelerin doğruluğu MYK Web Portal üzerinden kontrol edilebilir.

Öz Değerlendirme:

Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşları MYK mevzuatı ve TS EN ISO / IEC 17024 Akreditasyon Standardı gereğince her yıl öz değerlendirme faaliyeti gerçekleştirir. Faaliyet sonuçları tüm düzeltici önleyici faaliyet kayıtları ve dayanak dokümanlar saklanır ve öz değerlendirme raporuyla MYK'ya sunulur.

Dış Değerlendirme:

Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşlarının dış değerlendirmesi TÜRKAK tarafından (TS EN) ISO/IEC 17024 Standardına göre, MYK tarafından ise MYK mevzuatına uygun olarak programlı ve programsız denetimler aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Dış değerlendirme raporları Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşları ve MYK Yönetim Kuruluna sunulur.

Düzenli Gözden Geçirme:

MYK Denetim Dairesi Başkanlığının dış değerlendirme faaliyetleri ve sonuçları MYK Yönetim Kurulunca düzenli olarak gözden geçirilir. Ayrıca TÜRKAK'ın dış değerlendirme faaliyet ve sonuçları ise Avrupa Akreditasyon Birliğinin düzenli gözden geçirmesine tabidir.

Bilgi Yönetim Sistemleri:

Yetkilendirme, ölçme-değerlendirme, belgelendirme, öz değerlendirme ve dış değerlendirme süreçleri MYK Portal üzerinden gerçekleştirilir.

Geri Bildirim Mekanizmaları:

Yeterliliğe ilişkin tüm süreçlerde paydaş katılımı en üst düzeyde temin edilir ve görüş, öneri, itiraz ve şikâyetler mevzuata uygun olarak değerlendirilir.

Kalite Güvencesi

Giriş Şartları	Bu tür kapsamındaki yeterliliklerin giriş şartları her bir ulusal yeterlilikte özel olarak tanımlanmıştır. Bireylerin önceki öğrenmelerinin tanınması amaçlandığı için giriş şartlarının asgari düzeyde tutulmasına dikkat edilmektedir.
Yeterliliği Kazanma Şartları	Bu tür kapsamındaki yeterlilikleri kazanma şartları her bir ulusal yeterlilikte özel olarak tanımlanmıştır. Ancak tüm yeterlilikler için ortak şart, ulusal yeterlilik birimlerinde belirlenen asgari başarı puanının alınmasıdır.
İlerleme İmkânları	Bu tür kapsamındaki yeterliliklere sahip kişiler, aynı alanda sunulan ileri seviyelerdeki veya farklı alandaki mesleki yeterlilik belgelerine yönelik ölçme-değerlendirme süreçlerine başvurma imkânına sahip oldukları gibi istihdama da katılabilir.
Yeterliliğin Yasal Dayanağı	Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik Mesleki Yeterlilik Kurumu Sınav Ölçme Değerlendirme ve Belgelendirme Yönetmeliği Mesleki Yeterlilik Kurumu Belgelendirme Kuruluşlarına Yönelik Denetim Usul ve Esasları